

Daniilo Jakovčič: PROTI CILJU

STEZICE

Glasilo gimnazije in ESS Novo mesto

št. 4

Letnik: XVI

Cena: 1,00 din

1969/70

K A Z A L O

stran

UVODNA BESEDA	I
MLADI LITERAT	
Moj si	3
Sodobni pevci	4
Moje ime	5
Sonce in dež v hrepenenju	6
Zadnji večer, Moja duša	7
In pijem sam, Želja, Nekam moraš iti	8
Pri sedemnajstih, Sprehod	9
Ljubzenska	10
Trnutek, Epicenter, Resnica	11
Portret, Zakaj?	12
Mrtvaški ples, Samo plevel	13
Tistega lepega dne	14
Ciganka	16
POROČILA KROŽKOV	
Bela krizantema	18
Filmski krožek, Rdeči križ	19
Dramski krožek	20
POTUJEJO ZA NAS	
Po obronkih planin na Stol	21
Otroci cvetja	24
ŠPORT	
Intervju s Tatjano Gazvoda	26
BERI- NE SMEJ SE	
LAHKO TE SLIŠI PROFESOR	27

"Stezice" so glasilo dijakov gimnazije in ISS v Novem mestu. Izhajajo večkrat letno. Naklada je 300 izvodov, cena 1,00-ND. Tiska jih skupščina občine Novo mesto, ureja pa uredniški odbor: ŽARKA SLANA -/ glavni urednik/, TONI OVEN-/ odgovorni urednik/, TONI VOVKO, JANEZ BUTARA, MIRO GUTMAN -/tehnično vodstvo/, Fani Plevnik, Lidija Franko, Sonja Borštner in prof. ZDENKA JERAS /mentor/, prof. JOŽE SEVER /lektor/

Likovne priloge in karikature prispevali :
DANILO JAKOVČIČ, TONE VOVKO, TIKI PEČAR

S T E Z I C E - junija 1970

UVODNA BESEDA

Vse hitreje se približuje konec šolskega leta. Vsi dijaki, še celo tisti, ki so pretežni del pridno lenarili, se trudimo, da bi s čim-boljšimi ocenami in znanjem zaključili to šolsko leto. Prav tako izpolnjujejo programe tudi krožki ter sekcije in seveda tudi "Stezice", ki so zadnje v tem šolskem letu. Pri našajo vam nove literarne stvaritve v " Mladem literatu ", priksz naše izvenšolske dejavnosti v rubrikah novinarskega krožka in še marsikaj drugega.

Poleg mnogih pohvalnih in spodbudnih mnenj smo zadnje čase v našem predalčku v avli našli lističe treh anonimnih dijakov, ki naj bi po mnenju avtorjev pomenili nekakšno kritiko našega dela. Njihova vsebina je naslednja:

~~~~~

Mislím, da je to najslabši časopiš, kar jih je, in sicer zato, ker je novi uredniški odbor tako mazav. Žalujejoči ostali! Upajmo na boljše čase!

~~~~~

Če bo šlo tako naprej, boste propadli! Ali se ne bi malo potrudili in pogledali druge časopise novomeških šol? Potrudite se!

~~~~~

Stezice so me globoko razočarale. Absolutna ničla, razen pesmi!

~~~~~

Menimo, da vsebina teh lističev kaže na nekulturen

odnos dijakov do njihovega glasila. "Stezice" niso glasilo uredniškega odbora, marveč glasilo dijakov gimnazije in ESŠ, torej zavisijo od kvalitete vaših prispevkov. V odboru ne znamo brati vaših misli in zato vas prosimo, da poveste, kaj vam je v glasilu všeč in kaj ne, česa si želite, kakšne izboljšave in kakšne novosti predlagate; poizkusite popestriti glasilo in dvigniti **njegovo** kvaliteto s svojimi prispevki. Člani odbora si zelo želimo odkritega in tesnega sodelovanja s kar največjo večino dijakov, vendar menimo, naj ta odnos poteka na določeni kulturni ravni.

In sedaj še o prispevku "Za pametne dovolj" avtorja Milovana Dimitriča. Članka ne objavljamo, ker ni primeren za objavo v našem glasilu tako po kvaliteti kot vsebini. Prav tako želimo prenehati z medsebojnimi obračunavanji, ker "Stezice" niso glasilo za objavljanje obtožb in preklicev; to po našem mnenju res ne prikazuje dela dijakov gimnazije in ESŠ.

Ker je pričujoča številka naše slovo za to šolsko leto, se zahvaljujemo vsem našim sodelavcem za odkrito sodelovanje, vodstvu gimnazije, OK ZMS Novo mesto, tovarnam "DANA", "KRKI" in "NOVOTEKSU" pa za denarno pomoč.

V upanju, da bo v bodoče naših sodelavcev vse več ^{plod} našega skupnega dela čim kvalitetnejši, vam želimo prijetno branje.

Uredniški odbor

MLADI LITERAT

MOJ SI

mislím nate
veliko mislím nate
ti si moja last
ki prihója po travnikih
z visokimi bilkami

moj si
samo moj si
ti si moj siamski maček
z zelenimi očmi
in ljubkim gobčkom
z dolgimi brki

ti si moja brezčasnost
moja pot naprej
in nazaj
med golimi deli tvojega telesa
skozi tvoje lase
ki ti pokrivajo vrat
in dišijo po modrih dragoljubcih
tvoji lasje so moja gredica
ki jo okopavam s prsti
in zalivam s svojo slino

ti si aluvij
si ledena loba
ki je zvedenela za naju
za najine cvetove hijacint
za čebele
s sladkimi žreli
za suličaste pestiče
in za rumen prah

da
za prah
in za oplojena stebila
ki se mešajo s prahom
ki rastejo pod mojimi okni
na mojih gredicah
na mojih blazinicah prstov

ti si moje življenje
tvoje veke ležijo na mojih
tvoje ledje so moja gredica
in zeleni listi visoke sekvoje

ti si zrnji
v papirnati ladjici
ki jo prenašajo tokovi
in skodelice vode

ti si rast
in si veličenje
in si podrepna postaja gosonic
za mnogo člakovih
in neokusnih gosonic

ti si gnojilo za moje življenje
za najino večnost

pridi
hočem te zase
zahtevam te samo zase
ker si moja last

prinesle so te bilke
prinesli so te vetrovi

SMILJA

SODOBNI PEVCI

srečala sem pevca dolgih las in goste brade
s staro kitaro vrokah
ki so bile žuljave od neprestanega bronkanja
in vncem belih marjetic na kosmatih prsih

z žalostnim nasmeškom na zaraščenem obrazu
je stopal preko širnih polj
in pel o bolečinah mladih deklic
ki jim goljufi kredejo devištvo
o kratkih sanjavih nočeh
z ljubečim bitjem pod odejo
o sončnih in deževnih dneh
z opojnim čustvom v sebi
in o vonju letnih tret
ki jih kose razgaljene teles

pel je o bolečinah mater in deklet
ki jim trgajo človeška bitja iz teles
o smrdečih mestnih kanalih
kjer plavajo še nerojena bitja
o krutih fantih in možeh
ki nočejo sadove svojega spočetja
in o vseh mesarskih ljudeh
morilcih našega stoletja

pel je o sanjah malega fantiča
ki dan za dnem svobodo kliče na krvavo polja
o žalostnem rdečem soncu
ki mu odrezali so žarke z dolgimi rafali
o trušču bomb in min
ki rušijo zidove
kopljejo junakom grob
in o gnusnih zavaljenih črvih
ki črpajo življerja sok iz razmrcvarjenih teles

oči pevca so bile napolnjene s solzami
ki so iskele pot med dlekami zaraščenega obraza
kopljale so na venec belih marjetic
ki so žalostno povesile cvetove in ovenele
nato so orosile strune pevčeve kitare
in njihov zvok je bil otožnejši od mrtvaških zvonov

pevca je spremljala pisana gruča ljudi
otrok in starcev
moških in žensk
črnih
belih
rdečih
in rumenih

njihove molitev
ki je prosila

SONCA
SVOBODE in
LJUBEZNI

je preplavila svet

tam daleč na obzorju
so uzrli škrlatno-rdeče polje
hiteli so proti tej prevari
in v svoje nenasitne izbe jih je pogoltnila
krvava rana sveta.

GINA

MOJE IME

Ko nekdanj sva se tu spoznala,
bila pomlad je, bil je maj,
zdaj veter biča preganjalo
iz sivih vej in mojih sanj.

Kdo ve, če kdaj bom srečna spet
kot ptica vsako pomlad pela,
ko krut je on in krut je svet,
ki dal mi je ime to, Nella!

NELLA

POET

G. Novko

SONCE IN DEŽ V HREPENENJU

deževne kaplje

kakor upanje v peščeni puščavi osamljenosti
sonce

kakor želja po tebi

v neskončnost te je odnesel studenec

na poti puščaš sledove groze

angeli se kopljejo v nebeški sinjini pred teboj

in razparane cunje neba ostajajo

ki jih krpaš z deviškimi kožicami

s svojimi poljubi

si trosil veselje na smaragdna polja

mojega otroštva

radost so prinašali

tvoji objemi

drhtečemu telesu pod kosmatimi rokami

v solzne oči

si sadil nespečnost

s pravljicami o večni sreči

ti si moje sonce

ki ga lovim po mračnih grobiščih

ti si jutranja rosa

ki bi jo srkala na vrtiljaku mladosti

popelji me na majhen otok

kjer se rodi sonce

in vile točijo deževne kapljice iz očes

dež in sonce...

kopala se bova v čistih deževnih biserih

sonce bo ogrelo tudi tvoje hladno srce

pridi!

pojdiva rojenemu soncu

in vilinskim solzam nasproti

pridi z dežjem v očeh

in soncem v rokah

deževne kapljice si podajajo tvoje ime

sončni žarki prinašajo hrepenenje

UBILA JIH BOM!

KER SUŠIJO TVOJE IME

IN VEDNO ODHAJAŠ S SONCEM...

GINA

Z A D N J I V E Č E R

Strigla sva travo
s srpesto svetlobo
imela sva prostor
veliko prostora
in vonj pokošenega maka.

med prsti sva stiskala gomolje
mlečne dojke za najino samoto
imela sva tišino
veliko tišine
in sladek okus po mleku

ujela sva muho
in sva ji odrezal glavo
imela sva užitek
veliko užitka
in vsak polovico muhe

S m i l j a

M O J A D U Š A

Dež pa sneg.....
pa sneg pa dež.....
in oblaki...
Tudi v moji duši je samo sneg,
in oblaki
snežink ni
ker so prebele za mojo dušo.

D I X Y

I N P I J E M S A M

Drobtinice na mizi
in ptica v praznem
prostoru neba.

Vso noč
so me pesniki
vseh časov
očili pasem življenja.
Hudiči so se igrali
z mojo dušo.
Budil sem se
drhtečih ustnic
poleg pozabljene
čase življenja.

Guty

Ž E L J A !

Želel bi oditi
nekam daleč iz okovov,
želel bi živeti
v svetu sanj in samote.
Odšel bi na izvir,
da sperem bedo z duše,
odšel bi neznano kam,
kjer se staro trpljenje gasi.
Zapustil bi te,
da se sama sebi maščuješ,
toda vseeno bi ti pustil krila,
da včasih poletiš k meni.

Guty

N e k a m m o r a š i t i

"ekam moraš iti,
pa čeprav po bletni poti,
ki pelje med polji samoti naproti...
Moraš iti, da ne vidiš enoličnih obrazov
v duši mrtvih in praznih ljudi,
ki divjejo za tebo.
Da ne slišiš vrvenje,
ki budi te iz sanj,
da vse, če trenutek pozabiš
vsekdanji nesmisel življenja....
Moraš iti,
daleč od ulic in praznih ljudi,
daleč med polja samote
in bletne poti,
da mir izbriše za tebo sledi.

V a l e r i k

P R I S E D E M N A J S T I H

Morda me ne ljubiš,
in vendar ti dajem vse,
vse, ker lahko da dekle, ki ljubi,
ki ljubi pri sedemnajstih.

Mlad si in vendar starejši od mene,
zato se bojim, da boš odšel,
odšel takrat,
ko boš izpil čašo moje mladosti.

Kmalu se bo to zgodilo, vem.
In jaz bom samo bežen spomin,
spomin na dekle,
ki je ljubilo pri sedemnajstih.

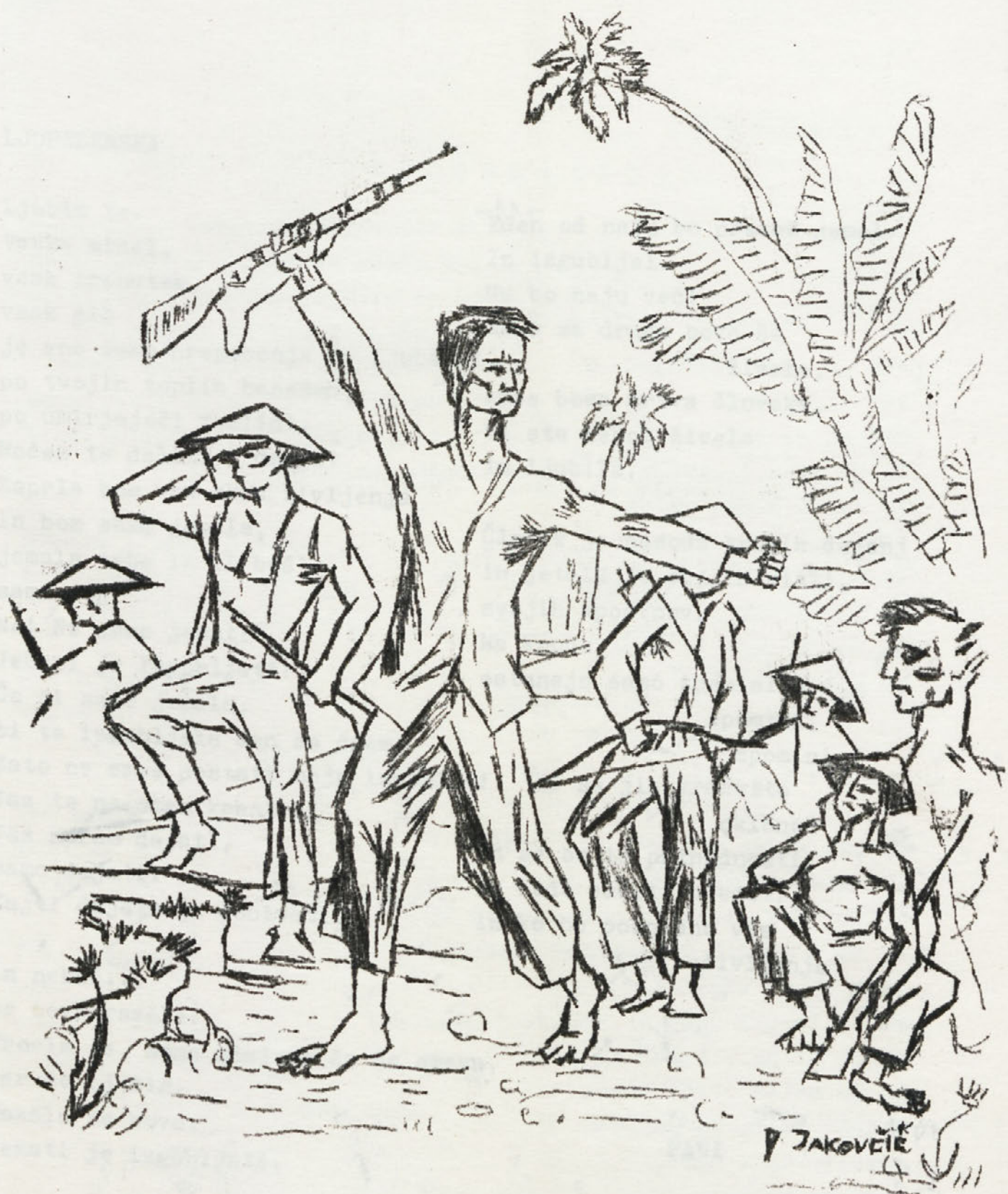
D I X Y

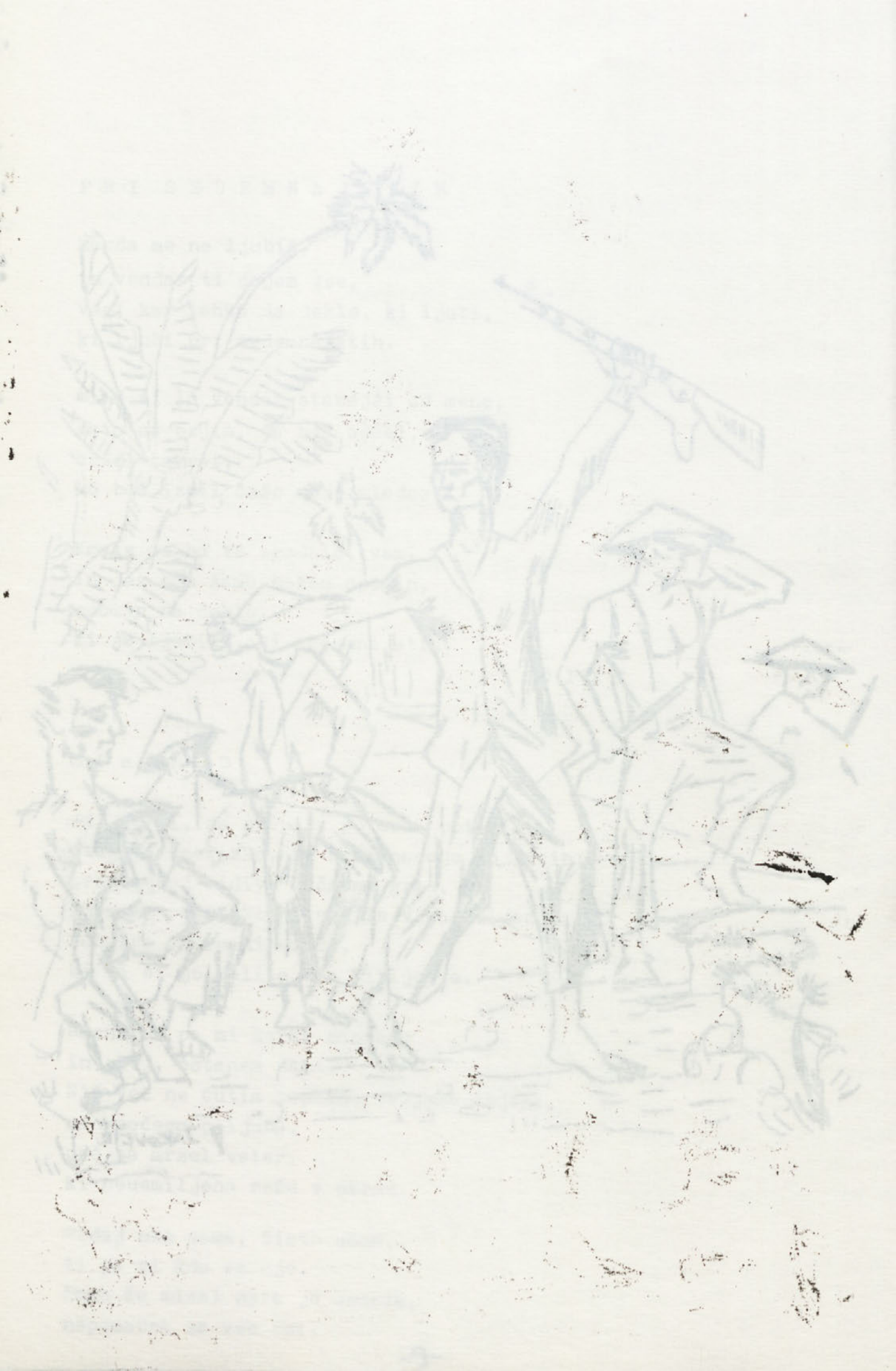
S P R E H O D

4di se mi, da stopava po ozki poti in
štejeva snežinke, ki neme padajo po licih;
pred seboj vidiva začaran grad,
kjer ni poti, ki bi vodila v pogubljanje;
senjava o skupni sreči,
ki bi si jo delila vse življenje.

Naenkrat pa mi korak zastane
in glej, ostenem sama.
Nič več ne čutim topline tvojega objema,
ne vročega poljuba,
pač pa mrzel veter;
ki neusmiljeno reže v obraz.

Medaj sem sama, čisto sama,
ti pa si kdo ve kje.
Samo še misel nate je ostala,
nepozabna za vse dni.

LJUBEZENSKA

Ljubim te.
Vsaka misel,
vsak trenutek,
vsak gib
je eno samo hrepenenje po ljubezni,
po tvojih toplih besedah,
po umirjajoči toplini.
Nočem te deliti z drugo!
Zaprta bom vsa okna življenja
in bom samo jemala,
jemala tebe in ti boš
samo moj.
Ne! Ne samo jemati!
Jemati je izgubljeni!
Če bi samo jemala,
bi te izgubljala dan za dnem.
Zato ne smeš postati moja lastnina!
Jaz te ne smem krasti!
Jaz moram dajati,
samo dajati.
Kajti dajati je dobivati.

In nekoč...
se bova razšla.
Prosim te, samo zdaj se še ne smeva,
ker te ljubim.
Razšla se bova.
Jemati je izgubljeni.

Eden od naju bo preveč jemal.
In izgubljal.
Ne bo naju več!
Samo za druge bova še
živela,
zase bova mrtva človeka,
ki sta nekoč živela
in ljubila.

Človek je posoda svojih dejanj
in jetnik je svojih misli,
svojih spominov.
Na koncu
ostanejo samo spomini,
spomini,
spomini,
da se jih krčevito
okleneš
in se bojiš prihodnosti,
ko bodo začeli bledeti,
in ko bo pokopano vse
življenje

FANI

T R E N U T E K

Pogled,
objem,
poljub,
sreča.

Ali je to življenje?

Ne!

Kaj pa je to?

To je samo trenutek,
ko hočeš nekam priti,
ko hočeš nekaj dobiti,
ko hočeš nekaj storiti,
ko hočeš nekaj imeti.
Da to je samo trenutek,
ko hočeš živeti.

E P I C E N T E R

Tu je epicenter potresa;
na tem kraju se zemlja stresa.

Od tu se širijo ruševine,
od tu izhaja groza in smrt.

Na tem kraju je epicenter potresa;

od tu se širijo vojne in zlo,

od tu izvira vsa

neskončna bolečina sveta.

S Á P H O

Stany

R E S N I C A

Gnusil si se mi
in nisem hotela, da bi me poljubil.
K tebi sem stegnila roke samo zato,
da bi v tvojih očeh našla resnico.
Toda ti si izginil,
ker v tvojih očeh ni bilo več resnice.

Skril si jo v bombo za plin
in jo hočeš vreči name.

Hočeš, da bi še resnica
razblinila v nič.

Toda ne bo se!

Uničila bom teba
in laž v tvojih očeh!

Resnico bom našla,
našla jo bom!

Kemorkoli si jo že skril.

Stany

P O R T R E T

Soba,
mrak,
slišim le šum reke -
a življenje gre mimo mene.

Dragi,
listi odpadajo
a življenje gre mimo mene.

Strmim v praznino noči,
strah me je neskončnosti,
a življenje gre mimo mene.

Lovim zrak v pesti
bojim se nič,
a življenje gre mimo mene.

Sem kamen spotike,
sram me je,
ker življenje gre mimo mene.

Verjamem vase,
vate,
v vse lepo verjamem -
a vseeno me je strah,
ker življenje gre mimo mene.

ŽONTAY

Z A K A J ?

Mati,
lep je svet
hvala ti za ta pogled
o mati!

Zakaj si me
rodila danes,
zakaj ne včeraj o mati?

Če bila bi me včeraj,
bi danes mirno
v zemlji spal
o mati!

toda kaj bo z
mano jutri, o mati?

Bojim se življenja,
bojim se jutri,
jutri! o, mati!

Žontay

M R T V A Š K I P L E S

Stojim v svetu ljudi
ki niso ljudje
temveč telesa:
z glavami
udi
izgubljenimi srci.
Uspaval jih je dim cigaret
opajal alkohol.
Oči jim zro v pekel
usnice se premikajo
v peklenški molitvi.
A duše ?
Prodane !
Zaigrane !
Te plešejo mrtvaški ples.

O B L A K

Kot mala slutnja
kot zla usoda
podi se črn oblak
nad rojem mojih misli.
Pogled v njegove oči
mi razkriva konec
konec sanj v naročju
opoja usnega
Asepsola-Aerosola.
Življenje !
Ne razdiraj svojih vezi
ne muči src odvisnih
spremenljivk.
Odpri pot oblaku !

ROMY

S . M O . P L E V E L

Kričim, iz prsi
in odmeva
toda zaman
sama sem
sama sredi življenja
sama med roboti
vsi hitijo, vsem se mudi
Kam ? Zakaj ?
Pogledam v tla:
prah, nesnaga
povsod sam plevel
v glavi mi igra orkester
simfonijo usode
čutim smrt
vedno bliže
že vidim belo steno
lobanje
bele kosti.
ki skačejo iz sklepov
slišim votli smeh
prihaja iz groba
lobanja škripa:
"Tvoj čas je
pojdi, pojdi v večnost ..."
Bežim, bežim
toda pekel mi je
vedno bliže
vidim vruga:
z rdečim jezikom
dolгим repom
rogovi
nestrpen tolče ob tla:
ugreza se.
O, kmalu bo izginil
ne bo ga, odšel bo ...
Srečna sem:
srečna, ker sem utekla
utekla vragu in smrti !
Predramim se !
Zopet vidim robote
hodijo, kimajo...
in na tleh je še vedno-plevel.

TISTEGA LEPEGA DNE

Pošiljam vam črtico, ki je napisana po resničnem dogodku. Čeprav vem, da ni napisana najbolje, vam jo pošiljam. Rad bi opozoril marsikatere mestne dijake, naj bodo bolj obzirni do kmečkih ljudi. To je moj namen.

Lep pozdrav

GORJANSKI TINE

Bil je lep zimski dan. Damjan je šel iz šole, zelo vesel, čeprav je dobil tisti dan cvček. Je človek vesele narave in konjiček mu je petje. Poje, kadar je žalosten, jezen ali vesel. Večkrat je že premišljeval o tem svojem konjičku in vedno je prišel do enakega zaključka: ko ne bo mogel več peti, bo umrl. Šel je torej veselo in mrmral svojo najljubšo popevko "Nono, dobri moj nono." Srečeval je prijatelje in jih lepo pozdravljal. Avtobusna postaja se mu je zdela taka kot druge dni, le da je bilo na njej tisti dan nekoliko več ljudi. Opazoval jih je, ko mu je naenkrat zastal korak. Med njimi je zagledal majhno, kakih 70 let staro ženičko. Na prvi pogled se je videlo, da je zgarana kmečka žena. Obuta je bila v visoke kmečke škornje, katerih večji del je pokrivalo široko kmečko krilo. Škornji so jo zelo ovirali pri hoji, kajti to so škornji, ki so še za močnega moža zelo težki. Njen obraz je bil poln gub in na njem se je videlo trpljenje. Počasi je stopicala ob poslopju avtobusnega urada. Damjan jo je ves čas opazoval. Videl je, kako so starki prihajala naproti mlada dekleta. Bile so gimnazijke. Hodile so brezbrizno in dve izmed njih sta se zaleteli v starko. Zaničljivo sta jo pogledali, potem pa sta bruhnili v smeh. Druge so se ji pridružile. Z zaničevanjem so se ozirale za starko, ki pa se ni zmenila zanje in je počasi stopicala naprej.

Damjan je vse to opazoval in neka notranja sila mu je rekla, naj stopi do deklet in ju oklufuta. Nogo je že premaknil naprej, vendar se je premislil. Zavedal se je, da to ne bi bilo pravilno, a tisti trenutek je mislil drugače. Doma je s kmetov in dobro pozna kmečke ljudi. Vsak dan jih vidi pri delu in dobro ve,

kako delajo kmečke žene. Delajo do zadnjih moči. Videl je že tu-
di, kako umirajo kmečke žene. In kako naj Damjan, kmečki otrok, ki
je navajen kmečkega dela, dovoli, da se take mestne gospodične, kar
pa sploh niso, posmehujejo zgarar emu kmečkemu človeku!

O vsem tem je mislil Damjan. Še bi morda preišljeval, če ga
ne bi zdramil hrup avtobusnega motorja. Zadnji hip je skočil na
avtobus. Usedel se je na zadnji sedež. Avtobus je odhajal, Damjan
pa je še zadnjič pogledal ženičko, ki je počasi izginjala za vo-
galom. Avtobus je drvel. Damjanu pa so se oči zameglile in še en-
krat je zagledal tistega zgaranega kmečkega človeka in tiste le-
po oblečen mestne gospodične.

V Damjanu kljuje črna sena misel:

KJE SI, SOCIALIZEM?

GORJANSKI TINE

"C I G A N K A"

Marko je sedel pri knjigi, a premišljeval je in pogledoval skozi okno, bolj kot pa sledil tiskanim besedam. Tega dne je neka posebna mora obsedla njegove misli in ni hotelajproč. Misli so se mu podile po glavi kot razburkani morski valovi, ki nenehno udarjajo ob neko skalo in jo po vsej sili hočejo premakniti.

Tedaj je mimo okna zapeljal vlak. Saj res, skoraj bi bil pozabil, da je že peta ura. Pozornost je vzbudila v njem nizka postaviča, ki je prihajala po poti proti hiši. Vsak njen korak je spremljal z očmi in ves čas ugibal, ali bo morebiti zavila k njim ali ne.

Rahlo je potrkala. Z naglo kretnjo je stopil do vrat in jih odklenil. Bila je črnolaska, temne polti in velikih rjavih oči, ki so se vprašujoče zazrle vanj. Potem je nekako zajecljala: "Pri..., Prišla sem vprašat za stanovanje...Zelo rada bi dobila sobico..." Postalo mu je nerodno. V zadregi je nekako izstisnil: "Oprostite, tega vam res ne morem povedati. Poklicaj bom mamó. Samo trenutek!" Stekel je v kuhinjo, kjer je mama ropotala s posodo in najbrž ni slišala nikogar. Ozrla se je: "Kaj želiš, sinko?" "Mama, neko dekle bi rado govorilo s tabo."

Tako je dobil Marko sostanovalko. Bila je simpatična in prijetna deklica in često sta poklepetala. Bilo se je tako prijetno pomenkovati z njo. Zdelo se mu je, da ga ona edina prav razume, pa čeprav se poznata šele kratek čas. Bila je pač preprosta v svojem izražanju, a po svoje tako zanimiva, da bi jo nenehno poslušal. Kadar sta se srečala z očmu, je začutil v njih božajoč pogled in nehote ji ga je vrnil. Polagoma sta postala prav dobra prijateljca, celo več kot to. Ko je bil zadnjič po dolgem času zopet sam doma, je ves čas čakal trenutka, ko pride Marija iz šole. Rad bi ji pojasnil, da se v njem ne skriva le prijateljstvo. Preprosto rečeno, da jo ljubi, bi bilo premalo in pripravljaj si je celo kopico besed, ki naj bi jih izrekel. Ko pa je vstopila, so mu besede otrpnile na jeziku. Bil si je le še toliko v svesti, da se je sklonil in jo poljubil. Ni se upirala temu poljubu, tudi ni spregovorila besede, toda v njenih očeh je bilo razbrati topel žar, žar, ki je izžareval presenečenje, strah in ljubezen hkrati. Hvaležen ji je bil za ta

pogled, ki mu je bil v srcu že tako domač, pa ga je vendar na novo opajal s čudovitim občutkom, da je to pogled človeka, ki ga ljubi. V poplavi čustev jo je hotel ponovno objeti, a se mu je izvila iz rok in stekla po stopnicah v svojo sobo. Pohitel je za njo, toda vrata so se mu pred nosom zaprla. Slišal je tih jok, toda bil je preveč razburjen in prepoln čustev, da bi se utegnil poglabljati v to. V njem je prevladovala ena sama misel: "Tudi ona me ljubi."

Marija se je čez teden dni odselila od njih. Kam, tega ni vedel, nikakor pa si ni znal pojasniti tega njenega nenadnega dejanja.

Po tistem, kar se je zgodilo zadnjič, se mu je vedno nekako izmikala. Tudi domači so ga zadnje čase nekam čudno pogledovali, nihče pa ni črnil besedice zastran Marije. Ko se je nekega popoldneva vračal iz šole, ga je ustavil prijatelj: "Ne, to je zate!" Ko je pismo odprl, je bral: "Dragi" /naziva ga dragi, torej ga ima še vedno rada. In kamen se mu je že nekoliko odvalil od srca/"Oprosti, toda res nisem mogla storiti drugače. Povem pa ti, da tvoja mati ni ravnala prav, ko je dejala, pravzaprav me je nadrla: "S tako ciganko se moj sin ne bo družil!" Ne vem, kaj je hotela reči s tisto "ciganko", prav gotovo pa nekaj ponižujočega. Vem, da je moj oče le slabo plačan sezonski delavec in da si sama ne morem privoščiti niti poštene obleke. Vem pa tudi, da obstajajo in bodo še obstajali na svetu ljudje, ki bodo človekov ugled merili le po denarju. Pa to bodi, kakor bodi. Žal mi je le tebe, zakaj imela sem te resnično rada, odslej si bošiva tujca. Življenje bo preplavilo tudi to."

Raztrgal je pismo in vrgel kosce po tleh, da se je veter poigraval z njimi. Naprej več ni mogel brati. Na mah se mu je priškutilo vse. Besen in razočaran nad življenjem je stopal po cesti. V tem trenutku mu je bilo, kot bi ga nekdo oropal za nekaj najlepšega, kar sploh obstaja. Zdel se je podoben človeku, ki stoji na bregu deroče reke, pa je nikakor ne more preplavati, da bi dosegel oni breg. "Življenje bo preplavilo tudi to!" mu je bolešno odjeknil v možganih zven Marijinih besed. Morda res, toda mala črnolasa "ciganka" je vtisnila v njegovo srce trajen pečat.

Miša

POROČILA KROŽKOV

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO

"BELA KRIZANTEMA" (40 članov)

Že dalj časa, se mi zdi, da je težila novomeška mladina, (seveda tista ki je aktivna), po nekakšni združitvi.

Sedaj se jim je ta želja uresničila. Ustanovili smo kulturno umetniško društvo pod naslovom "Bela krizantema."

V začetku so se nam nasmihali, češ da smo nezreli za tako delo; da "slabi" dijaki ne morejo narediti takega društva, da nas je premalo, ki se zanimamo za tako delo in tako dalje.

Zdi se mi, da smo v tem kratkem času, odkar obstoja to društvo, uspeli dokazati naše zanimanje in resnost pri tem delu.

Pripravili smo 3 recitale v Novem mestu in eno gostovanje z recitalom "Življenje" v Škofji Loki.

Sodelovali bomo na taboru amaterskih likovnikov v Trebnjem. Našo skupino bodo zastopali: Kumar Tone, Suhy Brane in Vovko Toni. Drugo srečanje slikarjev pa bo v prihodnjem mesecu na zletnem srečanju mladih slikarjev, ki bo v Novem mestu. Če bomo dovolj "močni", bomo tudi sami organizirali to srečanje.

Literarna skupina se bo 23. maja pomerila s slovenskimi mladinskimi literati v Metliki. Sodelovali bodo: Slana Žarka in Veber Andrej kot posameznika in: Romana Zelnik, Robida Stanka, Gutman Miro, Andreja Grom (recitira Rolih Tončka) in Vovko Toni, ki bodo nastopili kot skupina.

Dramska skupina že vadi dramo - veseloigro: Henrika von Kleista "Razbiti vrč," pod vodstvom režiserja Marjana Kovača. Upamo, da bo prvi nastop še pred koncem šolskega leta.

O ostalih načrtih še raje molčimo. Res je, da imamo velike načrte. Upam, da bomo lanko še velikokrat opisali naše pretklo delo.

KUD vabi vse, ki imajo veselje do slikarstva, glasbe, pesnikovanja, pisateljevanja, igranja, recitiranja, itd, da se vključijo v to društvo.

Dela bo dovolj. Ne bojte se!

Vovko Toni

[Faint, illegible text visible through the paper, likely bleed-through from the reverse side. The text is too light to transcribe accurately.]

DELO DRAMSKEGA KROŽKA NA GIMNAZIJI

Kulturna dejavnost dijakov naše gimnazije je to šolsko leto zelo aktivno. Za takšno živahnost na kulturnem področju imajo zasluge člani dramskega krožka in literarni sodelavci Stezic. Člani dramskega krožka so že v začetku šolskega leta pripravili svečano akademijo v počastitev občinskega praznika v Novem mestu.

Poleg te prireditve, za katero lahko rečemo, da je uspela, so člani dramske skupine in mladi literati pripravili tudi recital vietnamske poezije ob dnevu OZN.

Ob otvoritvi razstave mladih slikarjev v Dolénjski galeriji, med katerimi so razstavljali tudi naši sošolci Toni Vovko, Danilo Jakovčič in Brane Suhy, so člani dramskega krožka sodelovali na recitalu z literarnimi prispevki sodelovcev "Stezic", ki so ga popestrili še z glasbenimi vložki. Recital je pri gledalcih naletel na zelo pohvalno kritiko.

Člani aktivne dramske skupine pa nam tudi obljublajo, da bodo v počastitev dneva mladosti pripravili skupaj s Stezicami in Kulturno umetniškim društvom literarno-zabavno akademijo, kjer se nam bodo predstavili v šaljivi igrici. Program bodo popestrili z glasbenimi točkami in baletom. Nastopil bo tudi naš ansambel v prenovljeni zasedbi.

LITERARNI KROŽEK

Čeprav sem v prejšnjem članku pisala o mladih literatih na gimnaziji, vam lahko povem, da ni skoraj nihče član literarnega krožka. Literarni krožek ima zelo malo obiskovalcev; ti se zbirajo ob torkih, da kaj preberejo in se pogovorijo o pomembnejših knjigah, ki so izšle. Poleg tega je, čeprav majhna skupina prijateljev lepe besedi, pripravila tudi recital poezije z naslovom Pesmi štirih. Predstavili so nam mlajšo generacijo pesnikov: Koviča, Pavčka in druge. Recital so obiskali dijaki naše gimnazije v kar lepem številu. Uspel je in morda si bo kdo le premislil in stopil v literarni krožek, ki bi moral biti morda eden najpomembnejših.

Jelka Volk

Patujejo za nas...

PO OBRONKIH PLANIN NA STOL

Nakovani čevlji tuje in zamolklo odmevajo po asfaltni cesti prijaznega primorskega mesteca Kobarida. Popotnik nosi na hrbtu oguljen nahrbtnik. Odpravlja se na Stol, približno 1600 metrov visok hrib, ki se dviga na slovensko-italijanski meji. Sledimo mu in spoznajmo pot, ki jo bo prehodil.

Pot nas vodi po ozki, s kamni tlakovani ulici, ki se zaje-
da v hrib. Prijazne, večinoma z zeleno barvo prebarvane hiše,
polne cvetja, stoje ob njej. In kot so prijazne stavbe, tako
so tudi ljudje, ki bivajo v njih, dobri, polni topline, pre-
prosti, s svojim značilnim narečjem. Naša pot pa nenadoma za-
vije v gozd in se stalno vzpenja, da nam sapa že kar pošteno
pohaja. Vodi nas k vrhu Predel. Celo uro potrebujemo, da pri-
demo do prve večje senožeti. Med potjo nam šepetajo listi in
sončni žarki se kradoma love med listno zaveso. Nenadoma se
gozd konča, svetloba je kar boleča. Zagledamo kamnito hiši-
co. To je senik, poln dišečega omamnega sena, dom kač in pol-
hov. Ob njem se košati oreh, ki radodarno meče senco po trav-
niku, polnem rož. Pot se izgublja v visoki travi.

Že stopamo naprej. Predel je za nami, sedaj moramo prema-
gati hrib Kum. Slabo izhojena steza vodi med ruševjem in ne-
ko prijetno, po smoli dišečo pritlikavo rastlino. Čisto bli-
zu vrha smo že, ko se prikaže iz megle zaobljen Grm, ki je na
eni strani porasel z drevjem, na drugi strani pa je neprijazna
gola skala. Medtem smo prispeli na vrh. Pred nami so travni-
ki, ki se vzdigujejo in spuščajo v več terasah. V kotanji se
skriva nizka kamnita zgradba, ki nas spominja na iglu. To je
nekdanje zavetišče lovcev. Poleg izvira studenec, bister in
živahen teče v dolino. Steza se izgublja v hribu. Tiho nas
vabi. Malce plezalne veščine in že smo na ostro začrtanem
robu hriba. Molče strmimo ob pogledu, ki se nam odpre. Pred
nami so travniki, polni visoke, sočne trave, ki se prigiblje

v vetru. Na levi se odpira pogled na dolino Nadiže, v daljavi se motno blešči Soča. Hrib pri hribu, samo daleč pod nami je izdolbena struga Nadiža in omogočila ljudem, da so si tu postavili naselja, ki nas iz belih višin spominja na igrače. Zgradili so si ceste, ki se kot kače vijejo v daljavi med hribi in povezujejo Breginj, Staro Sedlo, Borjano, Robič, Stupico, ki je že na italijanski strani. Toda od tu ne vidimo meje, ki loči brata od brata, kajti narava ni gradila meje. Na desni strani nam zapirajo pogled hribi, ki se zlivajo v sivozelene gmote.

Že hitimo naprej. Pot nas vodi po obronkih. Spodaj v dolini nas ves čas spremlja Nadiža, nač nami se ločijo vrhovi hribov. To se ponavlja dve uri. Naenkrat je pred nami lovska kočica. Opojno diši hrastov les, črna bruna se motno lesketajo v jutranjem soncu.

Tedaj nas preseneti prijazno mukanje. Čreda krav se nemoteno pase v višavah. Tu je njihovo kraljestvo. **Mirno preživkajo in mirno opazujejo ves čas, v njih stojemo.**

Hrib, pa še eden, no, pa še eden. Potem steza preide v široko, razrito in blatno pot, ki vodi do mlake. Napajališče za krave. Kolovoz nas privede do mlekarnice. Na njenih vratih, ki so vsa blatna, komaj preberemo: Mlekarna Planina. Na hlođu sede ljudje, ki nas prijazno sprejmejo. Večinoma so to stari ljudje, njihovi lasje so osiveli, obrazi so polni gub. Grobe platnene hlače, močni čevlji in srajce, umazane od dela z živino, so njihova oblačila. Popeljujejo nas v sirarno, nam povedo, kako izdelujejo sir. Ponudijo nam ga, pokažejo nam najkrajšo pot in že hitimo dalje.

Zdi se nam, da je Stol čisto blizu. Toda to je grenka zmeta. Hribček, dolina, pa še eden, pozdravljanje krav, zdaj pa že mora biti blizu. Toda ne veselimo se prezgodaj. Še šest hribov bomo premagali, da bomo prišli do pravega.

No, zdaj smo ob njegovem vznožju. Čaka nas neprijetnost. Polno kamenje je tu. Na naši levi so strmi prepadi, ob poti je še nekaj starih italijanskih bunkerjev. Pot nas vodi med nizkim rastjem in glejte, že smo na vrhu. Kamenje, kup kamenja, na katerem stoji televizijski stolp in radijska antena. Toda dovolj je prostora tudi za utrujene popotnike. Okrog in okrog so prepadi, ki nemo grozijo, le pot, po kateri smo prišli, je nekoliko bolj položna. Pred nami je stena, nekoliko porasla z drevjem, na desni in za nami so hribi, med katerimi se zdaj pa zdaj pokaže moten odsev Nadiže. Če dobro napnemo oči, vidimo v daljavi tudi kot nitko tanko pot reke Soče.

Ni nam žal truda. Poplaščani smo z razgledom, ki nas je prevzel. Hvala ti, popotnik, za tvoje vodenje.

Nevenka Šturm

Svojevrstno srečanje sem doživel 27. junija na pop-festivalu v Denverju, kjer se je na tamkajšnjem festivalu zbralo okoli 15.000 hippyjev. Na stadion smo prišli pozno popoldne. Ob ograji, ki je preprečevala prost vstop na stadion, so se gnetli hippyji. Dolgi lasje, povezani z živobarvnimi trakovi po indijanskem vzoru, pisane srajce, oguljene, raztrgane kavbojke, bosji in umazani so se sprehajali ob ograji. Med njimi sem tu in tam opazil tudi dostojno umitega, počesanega predstavnika hippyjev, ki je nosil čiste treperske hlače in kratek suknjič iz jelenje kože, oboje obšito z dolgimi resicami. Prve izvedbe smo zamudili, toda prikrajšanega se zato ni nihče čutil. Oder za izvajalce je bil postavljen na sredo arene, zvočnike pa so obesili na visoke nosilce v bližini odra. Nekaj časa smo sedeli in poslušali koncert, nato pa smo se odpravili k točilnim mizam, ki so bile vgrajene na tovornjake. Pod trideset metrov visoko streho, ki so jo tvorile vrste sedežev, grajene v obliki stopnic, je bilo dovolj prostora, da so tja pripeljali tudi lažji tovornjaki s hladilniki. Tu je že bila gneča, vendar še ne najhujša. Ko smo stopili na stopniče, ki vodijo k izhodu, smo pod sabo zagledali valujočo množico hippyjev, ki so poskušali priti na stadion - zastoj. Cena vstopnic je namreč bila med 6 in 8 dolarji. Znotraj ograje so stražili policaji z gumijevkami in baseball palicami, zunanaj pa so patroljirali možje postave na motornih kolesih. Začutil sem, kako so mi solze tekle po licih. Ozračje je bilo nasičeno s solzilnimi plini. Nenadoma se je množica pod nami zganila. Čeprav je bil vhod tako ozek, da je lahko le en sam človek vstopil skozenj, jih je cela reka vdr-la v notranjost. Nobenega prerivanja ali padanja ni bilo, drug za drugim so tekli proti stadionu. Zatulile so sirene, oglasile so se piščali in vratarji so zaprli vsa vrata. Policaji na motociklih so blokirali predrta vrata, tisti v notranjosti pa so polovili nekaj nasilnežev. Vseh jim še zdaleč ni uspelo. Marsikoga so morali vleči ven, ker njegove trme tudi gumijevke niso omečile. Na policaje so letele steklenice in polivinilaste vrečke, napolnjene z urinom, oni pa so metali čez ograjo bombe s solzilnim plinom. "Cabs", lahko bi jim rekli marice, so imele precej dela in so bile hitro polne. Pridružili smo se skupini prijateljev iz Puebla, ki smo jih srečali na stopnišču, in odšli nazaj na stadion. Na odru je bil neki malo

znan ansambel, ki pa je hippyje tako navdušil, da so vdri v areno in polegali okoli odra. Koncert so prekinili in nadaljevali šele, ko je bil zadnji oboževalec spet na prostoru za publiko. O obnašanju in "přesu" na izvajano glasbo vam ne bi govoril. To je bilo le zvižanje, in razmahovanje do onemoglosti. Ko smo spet odšli k točilnim mizam, smo se komaj prebili skozi gnečo. Hippyji so sedeli ob stenah po tleh med kupi papirja in drugih odpadkov. Neredko smo kakega tudi pohodili. Bilo je že pozno in umazani udeleženci festivala so začeli razgrinjati odeje, ki so jih bili prinesli s seboj. Spali so kar po klopek ali celo po tleh. Še slabše je bilo zunaj, ko smo se opolnoči vračali domov. Travne zelenice so bile prekrите s papirjem, steklenicami, konzervami in podobno navlako. Hippyji so ležali ob cesti med avtomobili na parkirnih prostorih. Kamor si se ozrl, povsod jih je bilo dovolj. Hodili so zaviti v odeje ali celo državne zastave, ustavljali avtomobile in se tu in tam, najbrž iz ljubezni, tudi stekli. Res, nedomišljene sanje o svobodnem človeku!

Tako sem hippyje videl jaz. Morda bi jih marsikdo med vami opazoval še bolj kritično ali pa tudi manj. Čeprav sem vam jih tu opisal predvsem s senčne strani, pač ne trdim, da med njimi niso tudi dobri. Toda slab vtis napišem vi ne človeka množica, ki pogoltne še tiste redke dobre značaje. Svojega mnenja in prepričanja nikomur ne vsiljujem in nočem, da bi samo po mojem poročilcu ocenjevali hippizem.

Zame je hippizem predvsem pasivni odpor proti urejeni družbi, ki pa se spreminja v anarhijo in razvrat ter se upira tudi ustaljenim in večno veljavnim humanističnim normam in ne samo krivicam in vojni. Nikjer ni rečeno, da sem to gibanje spoznal v vsem njegovem bistvu, kakor ni rečeno, da svojega mnenja ne bi bil pripravljen spremeniti, če bi spoznal, da sem se motil. To, kar sem imel priliko videti in doživeti, pa v meni zaenkrat vzbuja samo odpor. Tudi sam obsojam vojno v Vietnamu, to in še katero, pa rasno diskriminacijo nad črnici, ki je žgoča predvsem na jugu, toda zato se ne bom valjal po blatu in tako protestiral. Menim, da morajo tudi protesti biti stvarni, organizirani, predvsem pa tvorni. Temeljiti morajo na človeku in njegovem dostojanstvu, sakaaj le iz takih korenin lahko zraste močno drevo!

Andrej Smrekar

Mnogi med vami ne vedo, da je na naši gimnaziji tudi državna prvakinja v teku na 60m. To je Tatjana Gazvoda, dijakinja l.b. Prosil sem jo naj odgovori na nekaj vprašanj za športno rubriko v Stezicah.

V: Najprej mi povej, kdaj si se začela ukvarjati z atletiko!

O: To ne sega daleč nazaj. Sprva o atletiki sploh nisem hotela ničesar slišati in sem jo sovražila. V sedmem razredu osn. šole pa sem dosegla nekaj dobrih rezultatov, začela sem vaditi in zdi se mi, da brez nje sedaj ne bi mogla živeti.

V: Kdo je bil tvoj prvi trener in kdo te trenira sedaj?

O: To je bila tv. Mislej Draga iz osn. šole Katja Rūpena.

V: Kakšne discipline gojiš?

O: Sprva sem tekla na dolge proge (400 in 600m), nato sem uvidela, da mi ti teki ne ležijo in zato sem se preusmerila na kratke proge (60 in 100m). To sta sedaj tudi moji specialni disciplini.

V: IN kako si osvojila prvo mesto v državi?

O: Naša ekipa (osn. šole K. R.) se ni uvrstila na državno prvenstvo. Vseeno pa sem bila skupaj z Ivico Jakše iz Vavte ^{navokljana} vasi v Niš. Nje ni bilo in sem zmagala z rezultatom 7,9 (državni rekord I. Jakše 7,8)

V: Koliko časa treniraš na teden?

O: Zaradi pomanjkanja prostorov vadim samo 2X tedensko, poleti pa tudi vsak dan.

V: Kaj misliš o našem ŠSD?

O: Organizacija je dobra, vendar se mi zdi, da imajo sekcije premalo članov.

V: Kako pa porabiš prosti čas?

O: Tega skoraj ne poznam. Atletika in učenje mi vzameta skoraj vsega. Včasih si le najdem kako urico in poslušam plošče, ali delam kaj drugega.

Za konec morda še zanimivo vprašanje:

"Kdo je tvoj vzornik?"

O: Moj vzornik je vsak dober atlet.

DULAR BORIS

BERI- NE SMEJ SE

.LAHKO TE SLIŠI PROFESOR

Profesorica biologije je povedala dijakom , da gozdna zemlja ni dobra za cvetlične lončke, ker vsebuje premalo mineralnih snovi.

" Kako bi vi, Karel, mineralizirali zemljo iz gozda, da bi bila dobra za vzgajanje cvetlic ?"

Karel: "Zalival bi jo z mineralno vodo!"

~~~~~

Profesorica slovenščine: "Kakšne vrste glagol je to ?"

Tišina ...

Dijak pred tablo se zvija kot črv in npenja možgane, še bolj pa oči, ki mu nemirno begajo po razredu.

Profesorica: " Sedi! Ena bo. To je goli glagol!"

Tedaj pa se oglasi prijatelj iz zadnje klopi: "Tovarišica profesorica, saj ga je bilo sram povedat!"

~~~~~

Dijak pride v šolsko kuhinjo na kosilo in dobi majhen kos pečenke. Ves ogorčen reče kuharici: " Kaj pa je to? Saj je sama kost in koža!"

Kuharica nekaj časa molči, nato pa reče: "Ali hočete morda še perje in druge ostanke?"

~~~~~

Pri uri angleščine je profesorica razlagala vljudnostne fraze.

Profesorica: "No, kaj bi vi dejali nekemu, ki bi stal med vrati in vam zapiral pot?"

Dolgolasi dijak: "Get lost!"

Podboj je za pustiti
oder in šel med...

ŠPORT

še od rogometa

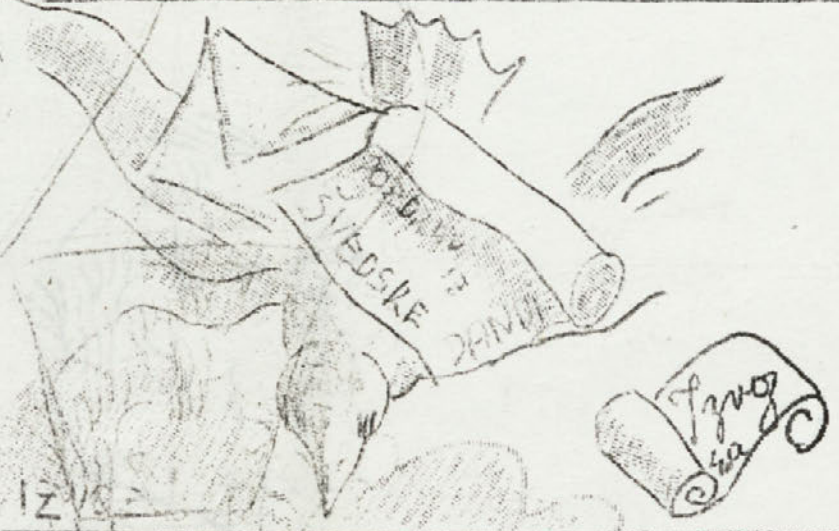
Hočem revolucijo!
Ne ti! - jaz sem prvoborec!

POLITIKA

IZ ZAMUDO

3.6

IZVOZ

Novo konjske sile za gimnazijo

UVOZ

Zamuda prvi
izdaja te številke,
je nastala zaradi
bol les ni v an-
samblu.

Prosimo za razum...

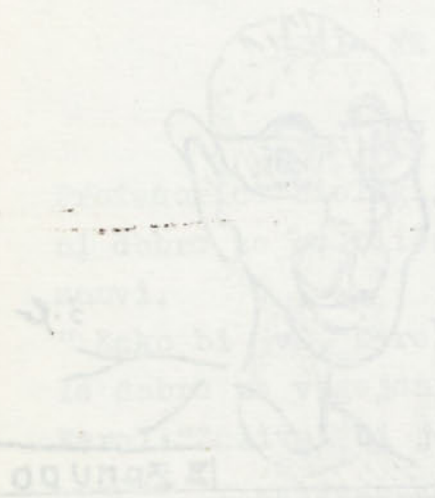
Odboj...
Zamuda

TOM

1970

UVU

